Міністерство освіти і науки України
Міністерство охорони здоров'я України
Національна академія медичних наук України
Всеукраїнська громадська організація «Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів України»
Асоціація патологоанатомів України
Дніпровський державний медичний університет

МАТЕРІАЛИ ДЕСЯТОЇ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ

«ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА СУЧАСНОЇ МОРФОЛОГІЇ»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ РОБІТ

5-6 ЛИСТОПАДА 2026 року
м. Дніпро, Україна

С.В. Курган, В.І. Грига **112**
ДИНАМІКА СИНЕХІЙ МАЛИХ СТАТЕВИХ ГУБ У ДИТИНИ НА ТЛІ КОМПЛЕКСНОЇ ТЕРАПІЇ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ЕСТРОГЕНВМІСНОГО ПРЕПАРАТУ:КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК

І.Г. Лаб'як, Е.О. Кіндратів, З.Я. Гурик, О.М. Рудяк, Л.С. Малофій, О.Ю. Фофанова **113**
СТРУКТУРНІ ЗМІНИ ТА ЛАБОРАТОРНО-БІОХІМІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ УРАЖЕННЯ ПЕЧІНКИ ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТІ 2 ТИПУ, COVID-19 ТА ЇХ ПОЄДНАННІ

М.О. Левків, З.М. Небесна, Н.В. Огінська, А.І. Довгалюк, А.Г. Шульгай **115**
УЛЬТРАСТРУКТУРНІ ЗМІНИ ТКАНИН ЯСЕН ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ПАРОДОНТИТІ ТА ПРИ ЗАСТОСУВАННІ МЕЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН

І.В. Ліскіна, Л.М. Загаба, О.О. Мельник **116**
ОСОБЛИВОСТІ ГІСТОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ МІКОБАКТЕРІАЛЬНОЇ ІНФЕКЦІЇ У ПАЦІЄНТІВ З ЛЕГЕНЕВОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

V. Lohvinova **118**
MAMMARY GLAND SARCOMA IN A DOG

В.В. Ломако, О.В. Шило **121**
МОРФОЛОГІЧНІ ЗМІНИ У СТОВБУРІ МОЗКУ ПІСЛЯ ТРИВАЛОГО ХОЛОДОВОГО ВПЛИВУ

М.Б. Макарова, Н.І. Молчанюк, О.М. Іванова **123**
АСПЕКТИ УЛЬТРАСТРУКТУРНИХ ЗМІН В ЕНДОТЕЛІЇ РОГІВКИ КРОЛІВ ПІСЛЯ КУРСОВИХ ІНСТИЛЯЦІЙ НАНОЧАСТОК СРІБЛА

L.V. Makyeyeva, O.K. Frolov, O.G. Aliyeva, M.L. Tavrog, O.I. Pototska, T.S. Hromokovska **124**
PERIPHERAL BLOOD LEUKOCYTE DIFFERENTIAL DYNAMICS DURING CUTANEOUS EXCISIONAL WOUND HEALING IN RATS FOLLOWING CHRONIC SOCIAL STRESS

І.М. Маланчин **125**
МОРФОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ ПЛАЦЕНТИ У ПОРОДІЛЬ З РАННЬОЮ ЗАТРИМКОЮ РОСТУ ПЛОДА

Н.Я. Мамедова **126**
ГІСТОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІКРООТОЧЕННЯ ПУХЛИНИ ТА ЙОГО РОЛЬ У ПРОГРЕСУВАННІ РАКУ

В.М. Мартинюк **128**
МОРФОФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ ЕНДОМЕТРІЯ У ЖІНОК ІЗ АДЕНОМІОЗОМ ТА ЇХ КЛІНІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ

D.G. Marchenko, K.M. Tymchuk, A.S. Riabovol, O.Ye. Yanov **129**
MECHANISMS OF FORMATION OF THE CONTRACTUAL APPARATUS OF CARDIOMYOCYTES IN RAT OFFSPRING UNDER CONDITIONS OF CHRONIC ALCOHOL INTOXICATION OF THE MATERNAL ORGANISM AT THE EARLY STAGES OF POSTNATAL ONTOGENESIS

ПЩ рибосом на 1 мкм^2 склала 14,106 ±3,641, що на 5,13 % вище в порівнянні з контрольною групою тварин. ПЩ ГЕС в 1 мкм^2 склала 0,120±0,003, що на 27,66 % більша, ніж в групі контролю. Також спостерігалась тенденція підвищення ПЩ мітохондрій до 0,277±0,083, що на 17 % вище, ніж в групі контролю. Деструкція крист була виявлена у 9,4 % мітохондрій, що може вказувати на початкову або помірну стадію мітохондріальної дисфункції та клітинний стрес внаслідок впливу НЧС в 15-денний період, що призводить до індукованої активації енергетичних процесів в ЕКР.

Після 30-денного впливу НЧС метаболічні процеси в ЕКР протікали ще активніше, ніж після 15 днів інстиляції НЧС. Збільшилась поверхнева ПЩ вільних рибосом, цистерн ГЕС та мітохондрій в 1 мкм^2. В ряді ЕКР виявлялись ділянки дещо розрідженого розташування органел цитоскелету. ПЩ рибосом в 1 мкм^2 склала 18,764±3,830 та підвищилась на 39,79 % по відношенню до групи контролю та на 32,96 % по відношенню до 15-денного впливу НЧС. ПЩ ГЕС була 0,229±0,110, що виросла на 143,78 % по відношенню до групи контролю та на 91,65 % по відношенню до 15-денних інстиляцій НЧС. ПЩ мітохондрій - 0,384±0,184 підвищилась на 64,24 % по відношенню до групи контролю та на 38,49 % по відношенню до групи після 15-денного впливу. В даний строк відмічалось, що 30,11 % мітохондрій знаходились в активованому стані, що вказує на підвищення енергетичної функції, високий регенеративний потенціал ЕКР кролів та їх адаптацію к тривалому впливу НЧС.

Висновок. Інстиляції в кон'юнктивальну порожнину колоїдного розчину НЧС розміром 30 нм через 15 днів викликають в ЕКР кролів осередкові деструктивні зміни, але завдяки високому потенціалу ЕКР до розвитку процесів компенсаторно – адаптивного характеру та посиленню метаболічної активності, відбувається збільшення кількість пластичного матеріалу, що спонукає адаптуватись ЕКР до тривалого впливу НЧС та активно відновити органели на 30-й день спостереження.

PERIPHERAL BLOOD LEUKOCYTE DIFFERENTIAL DYNAMICS DURING CUTANEOUS EXCISIONAL WOUND HEALING IN RATS FOLLOWING CHRONIC SOCIAL STRESS

L.V. Makyeyeva [1], O.K. Frolov [2], O.G. Aliyeva [1], M.L. Tavrog [1], O.I. Pototska [1], T.S. Hromokovska [1]

[1] Zaporizhzhia State Medical and Pharmaceutical University

[2] Zaporizhzhia National University

Zaporizhzhia, Ukraine

Background. Blood reflects the functional state of the organism and the morphogenetic function of the immune system in ensuring structural and humoral homeostasis during physiological and pathological changes. Chronic social stress is a common systemic factor that disrupts immune regulation and delays skin repair.

Objective. To assess changes in the peripheral blood leukocyte differential in rats during

cutaneous excisional wound healing accompanied by chronic social stress.

Methods. 48 male Wistar rats were divided into a control group of stress-resistant rats and an experimental group of stress-prone rats exposed to twenty-one days of chronic social stress verified by the open field test. Full-thickness excisional skin wounds were made, and tail vein blood smears were collected at wounding and on the 1, 3, 7, and 14 days, stained by Pappenheim, and analyzed microscopically.

Results. Eosinophils and basophils varied minimally in blood as they act mainly as tissue-resident cells in the dermis. Systemic recirculating leukocytes—neutrophils, monocytes, and lymphocytes—showed stage-dependent dynamics. In control rats, segmented neutrophils peaked on day one, monocytes peaked on day three, and lymphocytes dropped on day one due to migration into the wound before normalizing by day 7. In stressed rats, baseline neutrophils and monocytes were elevated while lymphocytes were reduced; after wounding, elevated neutrophil and monocyte counts persisted through days 7 and 14 alongside sustained lymphopenia.

Conclusion. Peripheral blood dynamics of segmented neutrophils, monocytes, and especially lymphocytes are informative indicators of reparative regeneration, showing that chronic social stress prolongs inflammation and delays tissue remodeling.

Key words: peripheral blood, leukocyte differential, cutaneous wound, reparative regeneration, chronic social stress, lymphocytes, neutrophils, monocytes.

МОРФОЛОГІЧНІ ПАРАМЕТРИ ПЛАЦЕНТИ У ПОРОДІЛЬ З РАННЬОЮ ЗАТРИМКОЮ РОСТУ ПЛОДА

І.М. Маланчин
Тернопільський національний медичний університет імені І.Я. Горбачевського
Міністерства охорони здоров'я України
Тернопіль, Україна

Рання затримка росту плода (ЗРП) виникає до 32 тижня вагітності, часто поєднується з прееклампсією.

Мета дослідження – вивчити морфологічні зміни в плаценті у породіль з ранньою затримкою росту плода.

Для оцінки морфофункціонального стану плацент проведено комплексне макро- та мікроскопічне гістологічне дослідження 28 плацент пацієнток з фізіологічним перебігом вагітності (контроль) та 34 плацент породіль, вагітність яких ускладнилась ЗРП (основна група). Маса плаценти у контрольній групі була 514,2±25,4 г, а в основній – 324,64±21,8 г, площа материнської поверхні, 345,5±24,2 см^2, що менше у порівнянні з контрольною групою на 16,23 %. Середнє значення плодово-плацентарного коефіцієнту в основній групі становило 0,11±0,01, що є меншим, ніж у групі контролю - 0,17±0,01. При огляді плодової частини плаценти в основній групі виявляли набряк, петрифікати, кісти, пуповинного канатика – набряк вартонових драглів, варикозне розширення судин, на окремих ділянках